

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četrta leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in dijakih velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrta leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“ O pravništvu, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O naših konfiskacijah.

Naj vas g. državni pravdnik, ki ste moj zadnji članek konfiscirali, naslov naslednim vrstam ne napoti list zopet konfiscirati, prav mirno in z zatajevanjem vsake „jeze“ hočem pisati. Težavno je, prav težavno to, ali poskusimo!

Glejte, naš narod slovenski je ubog narod; tepta ga vse, kar le količkaj v tujino zaljubljeno gleda; pljuje ga lastni sin, pljuje ga tuj človek, ki ga ošabno za svojo domêno smatra, s katero lehko ravna kakor mu drago in pomislite dalje, temu narodu se vse v tujščini podaje; vi sami, če ste kot mož izobražen pogledali po vašem uradu, ste si reči morali: vendar nij prav, da ljudstvu ki nemščine ne razume, vse v nerazumljivej nemščini podajemo; zoper vsako logiko najneumnejšega bitja na zemlji je, da se narodu pošilja v hiroglivih ta ali ona uradna reč, da se mu da razsodba in zatoženo pismo in plačilni nalog in bog si ga vedi kaj v tujem, narodu nerazumljivem jeziku; zapazili ste, če ste količkaj objektivno pogledali po slovenskem svetu, da se mu s pomočjo velike sile vladnega aparata sili v šole, v vse javno in zasebno življenje tujščina; videli ste, ako ste količkaj dobrega vida, da je skratka ta narod slovenski duševni rob v Evropi v najlepši obliki in spominjali ste se morebiti, da je nekaj Magjar in Hrvat, ko je nemščina mej temi narodi hotela svoj kankan plesati, neusmiljeno ali s priznanjem vseh pametnih ljudi nemščino vrgel iz dežele. V spomin vam je došel morebiti komad iz nemške literature, ko je prvi mož Nemcev, Lessing francoščini z vsemi silami njegovega talenta sapo zaprl ter robato loputnil tuj, mej Nemci se razširjajoči

francoski jezik in navade čez prag. Vaša zdrava pamet vam mora reči, da je narod slovenski, ki se v vseh teh in še več neugodnih razmerah nahaja prav bedak, da tistega, kar so drugi narodi učinili ne stori.

Smijali ste se mu, ali z obžalovanjem ste morebiti gledali na slovenski narod, ki je toliko krotke, trpivne, poslušne, prokleta robovske narave. In vendar mu hodite kot ovira njegovemu napredku do boljšega človeka vrednega stanja na pot, vendar s pomočjo uradne avtoritete zavirate dramljenje tega naroda iz za naše stoletje sramotilnega duševnega položništva, kolikor vam možno. Ali je to dejanje blazega, moževskega srca? Pomislite gospod.

Mladina in poštena, moževska srca plamte za svoj narod. Število narod svoj ljubečih mladenčev in mož je uže precejšnje in dan za dnevom narašča to. Ali majheno je vendar vzlic onim pri družih narodih; žrtve in delo teh ljudi ne izda toliko, kakor drugod, in vse, kar se stori za naš zapuščeni in maltretirani narod ne dobi plače, vse se stori „za božjo plačo“, za božjo milost. Vzemite naše duševno delo gosp. drž. pravdnik, vzemite na pr. naše časopistvo, pojdite enkrat v kako slovensko redakcijo in ljubi mož, ne boste videli, da urednik za uvodni članek odpošlje 60 gld. in za feljton toliko, videli boste, da mi sodelavci, po večjem uboge pare, še poštino in rekomandacijo plačujejo brez vse odškodnine, videli boste, da če je kje, je tukaj najti pošteno navdušenje za kako reč. In da je naša reč pametna, da nij neumnost to vam pove prvi na ogli stoječi fakin v Neapolnu ali Londonu, če mu rišete objektivno naše žalostno stanje in naše težnje. Na moje poštenje ljubi gospod vam

povem, jaz se morem umisliti celo v najhujše renegatsko stališče, ali bogami, jaz bi ne mogel tako ravnati z malimi silami ubozega naroda, kakor se dela z njimi na Slovenskem. Glejte, vi zaženete prvi kamen na človeka, ki brezsrčno ubozega mladega ali starega človeka zavira na njegovem poti za življenje, vi prvi boste srditi, ako vidite, da se ubogo revče oropa sredstev, ki ga vodijo do boljšega stanja. In je mlad naš v zgodovini in gmotno še ubog narod kaj družega od tácega človeka! Ne, gospodine stokrat ne, nobeden sofist sveta mi ne more tega dokazati.

Gospodine vi in jaz sva se ogledala po nemške literature, vi in jaz sva si ljubljena izbrala v Lessingu, ki je prav neprijazno mental francoščino čez mejo, storiva to vsaj nekaj tudi v naši malej Slovenskej, ki je rodila Preširna, slov. pevca in ki v manjšem merilu tudi dosti Lessingov broji.

In vidite mož drž. pravdnik z objektivnim loparjem v roci, Nestroy pravi nekje: „Ein Censor ist ein menschgewordener Bleistift oder ein bleistiftgewordener Mensch; ein fleischgewordener Strich über die Erzeugnisse des Geistes“. Nečem vas žaliti, ali kadar berem o zaplenjenju kacega časopisa, mi pride ovi citat na misel in glede vas ga molim dostikrat.

In zvedite, naše duševno delo je prvič kakor sem uže omenil malo ali nič plačano gmotno in drugič ker je to, tudi težavno. Moj bog, za kruh moram skrbeti in ta skrb vzame dosti časa v zakup; če še zraven iz domoljubja ali kar je isto, ker moram, pišem, ne bode tega nobeden pameten človek sveta za zlo jemal in če ne morem tako pisati, kakor je vam ljubo, nijsem sam kriv, napil sem se, bogu bodi zahvaljeno, prav malo podložniške pameti in glejte izogibljuje se na

Listek.

Mladi Slovák.

(Slovaški spisal Ivan Kalinčák)

(Dalje)

IV.

Na Bekovem je slavna sodba. Stanislav sedi na povišanem mestu, okolo njega drugi njegovi prijatelji, a pred njimi stari Dluoš. Odvežejo mu zvezane roke!

„Dluoš! konec je tvojemu gospodovanju,“ začne Stanislav, „nehal boš divjati proti svojej krvi. Pokori se bogu in obžaluj grehe svoje!“

„Šališ-li se z menoj, dečko? — odvrne stavec, smijaje se. — Pa ti da bi učil mene soditi, ki te je jedva brada obrasla; pa ti da bi učil mene, pokoriti se bogu, katerega ne poznam, a veš, da me niti kralji niti vsa proganjanja preteklih časov nijso mogla prisiliti, da ga molim!“

„Ne posmehuj se, stavec! Z jedno nogo

si uže v grobu in treba ti je milosti božje, ker si izdal vlastno kri in pomagal jo na potoke prolivati; pomagal si navaliti teški jarem na vlastni rod, čisti, kakor zora, in nedolžni kakor prvi pomladni cvet!“

„Ne bodi toliko nagel s svojo sodbo, mladi gospodič! niti ne sodi tako lahko krivnje družih ljudi. Jaz sem izdal vas — ljudi, pomagal na vas navaliti jarem, a vi ste izdali svoje bogove, ki so vas od nekaj čuvali in branili, ki so vam vedno na pomoč bili, dokler jih nijste izdali, zapustili in pogrdili. Kdo je kriv vaše propasti, mladi gospodič? Vi sami, ker ste se obrnoli od svojih očetov in od njihovih svetinj, prokleli tisto, kar so oni prosili, z nogami pogazili njihovo tolažbo v teških skrbéh, njihovo radost v sladkej sreči — kdor je torej vas izdal, nij izdal niti očetov svojih, niti krvi svoje, ker vi nijste kri od njihove krvi! Vi ste odcepljeni, odvrženi, odpali rod! A da smo se mi s tujcem zložili? Oj. kakor je vam sedaj teško nositi

jarem, tako in še težje se nam je zlagati s tujcem. Pa k temu: vedi, da je osveta draga bogovom — in vemo, da se je ta osveta vrnola, in srečni smo, da smo jo mogli vrnoti! Sedaj jokajte, nesrečni! in vzdihujte, mi se vam smejemo in bogovi se vam smejejo, ki so vas toliko sto, dá, tisoč let čuvali: tako vas tudi oni ne obžalujejo, marveč vas bodo prokleli na vse veke, zapuščeni bodete od celega sveta, zasmehovani od vseh narodov do konca sveta in časov! A duše vaših sinov vas bodo proklinjale v tisočem koljenu, ker ste jih za vse veke izdali, ker ste jim blagoslov dedov zaigrali. In srca jim bodo od boli in obupanja pokala, a vi boste gledali njihove muke, njihova prazna hrepenenja. To je volja bogov — a vi storite z menoj, kaj in kakor vas je volja!“

Vse okolo Stanislava zanemi. Tresejo se pred kletvijo starčeve tisti, kateri so se pred smrtjo kazali tako nestrašljivi, tako nečutljivi. Zdi se jim, kakor da v tem jednem člo-

vse kriplje državnopradniške Scile loputnem vendar le včasih v vašo Karibdo in bog mi grehe odpusti, učil sem se kazenskega prava na vse vrage dobro in s kazenskim pravom v roci pridem pod vaše škarje. Kdo tu kričico dela in kdo škoduje tu malem še delu za pošteno našo reč; kdo pisalca oropa tu zavesti, da je delal, če tudi brezplačno pa vsaj za dobro reč; kdo tukaj sega v moje premoženje, katero sem si priboril z dosti lačnimi dnevi, z dosti trudnim naukom; kdo mi krade moje blago? Mirno fante! — sem začel malo srcu slediti in to nema prostora za ljudi, ki v 19. stoletju misli ubijajo. Pa bom zopet miren. Boste dejali, fante bodi pametno, to ne gre tako, jaz sem avstr. uradnik in zraven ne smeš misliti, da si v Ameriki, kjer misli davka ne plačujejo, ali da so največji ženjii vseh literatur govorili besedo o tiskovnej slobodi, to je tako, kdor ima moč v rokah, ta jo rabi in kogar more, stiska, to je tako v človeške naravi utemeljeno, če pridete vi na krmilo bom kot vaš sluga vaše nasprotstvo z veseljem zatiral, kakor zdaj vas, ki ste še bolj slabotni. Dobro, dobro g. prijatelj, ali jaz bi rekel, da tako govori človek srednjega veka in ne sin civilizacije 19. stoletja. Ne, ne, — sicer de gustibus — ali vse drugo nego biti v vašem delu, jurist sem, pa rajši poginem od gladi, nego da bi se dal za takovo opravilo v rabo.

Znano je splošno, da je naš kazenski zakonik nemarno uže star in da mu uže dolgo streho odkrivajo. Spat bode šel kmalu preživeli stavec, mrtev je uže zdavnaj, akoravno se še rabijo njegovi paragrafi koncem 19. stoletja. Ta zakonik, ki ima vse ostrine prejšnjih uže umrlih časov, ta zakonik, v katerem še Karpzow blaženega spomina kolo pleše, se uže potegava na vešala sodišča svetovne zgodovine in pameten jurist bode kolikor toliko uvaževal novodobne ideje in paragrafe starega zakonika v kojega se vsak zlodij lahko spravi, v kojem velja: daj mi dveh besedij napisanih in jaz te spravim na veščala, tolmačil kolikor mo goče s srcem in umom našega stoletja in ne časa, v kojem je bila palica in Spiegelberg za vsako v nos višjih dirnečo reč.

Zatorej vas prosimo, ne preveč objektivno po naših spisih, nikakih jih ne pišemo, da vas in vaše paragrafe jezimo, — pomislite, da je uže dolgo od tistega časa, ko se je neki

Ludwig Börne, kojega tudi vi gospodine radi čitate, dejal na torturo cenzure.

—c.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. januarja. Gospodske zbornice udje so bili na drugo svojo konferenco 25. januarja povabili tudi *ministre*. Ali ministri Auersperg in dr., ki so na pol opozicijske nemške poslance „fortschrittskluba“ obiskali in tako odkritosrčno svoje težave razkladali, niso hoteli priti mej visoke përe ali „gospode“ v državnem zastopu, temuč so, namreč ministri, ponosno naglašali, da si po dukov ali instrukcij ne dajo dajati, da poznajo svojo odgovornost in politično čast, in po teh bodo z Ogrri obravnavali; parlament bode uže o b svojem času zvedel, kaj in kako. Udje gospodske zbornice tega čudnega tona, o katerem se res ne vé, iz kake volje prihaja, niso bili veseli, zato so se brez vsega sklepanjanja kar razšli.

Sicer se pa tudi „Pester Lloyd“ piše iz Dunaja, da je vsled Lasserjeve boleznii ministerska kriza gotova. Sicer pa Herbstu nij še nihče nobenega ministerstva ponujal. Odstop Lasserjev bode več pomenjal, nego le menjava oseb. — Šmerling?

V *državnem zboru* so hudi boji o vprašanji ali naj se na univerzah kolegijina plačuje ali ne, t. j. ali naj dobi profesor od študenta po goldinarji za semester od vsake ure na teden, kakor je dozdej bilo, ali naj se spremeni. To se ve, to je najnujnejše vprašanje za ustavoverno stranko; kaj je občno ubožanje, trgovinska mizera, narodno razprtije okolo in okolo politični vihari oblaki? Vse to je nič, kolegijina to je v tem momentu najvažnejše vprašanje v Avstriji, torej za parlamentarni ogenj „za“ in „proti“.

Vladna „Pol. Corr.“ prinaša uže znano novost, da je *cesar* imenoval Kutschkerja za dunajskega nadškofa.

Pri *hrvatske* vladi je imenovan od cesarja dr. Marijan Derenčin za predstojnika pravosodja. Derenčin je bil advokat v Reki, pod Rauhom odločen narodnjak, je izobražen in odločen mož, ki bode hrvatsko justico gotovo uredil.

V *ogerskem* zboru je odgovoril Tisza na interpelacijo Madaraszovo o vspehu trgovinskopolitičnih dogovarjanj z avstrijskim ministertvom, rekoč, naj bode vspeh uže kak koli, popolna neodvisnost v odločitvi ostaje ogerskemu parlamentu varovana na vsak slučaj. Za zdaj se Tiszi zdi škodljivo, ko bi o dogovorih več povedal.

Vnanje države.

Iz *Carigrada* se javlja prvič nesramna laž, da so Turki, ki so bili popolnem

pesečeni blizu Dubrovnika, zmagali! Drugič pa, da je famozna Andrassyjeva nota prišla v Carigrad, katere skrivnost se še zdaj varuje.

Francoskega ministerstva glava, Buffet, bode v Vogesih, kjer kandidira za senat, padel, ker imajo republikanci 21 glasov več. Moralichen udarec bi bil to za francosko ministerstvo velik, a privoščiti mu ga je.

V *Španiji* so volitve v kortes končane. Od 400 izvoljenih je le 40 poslancev — mej temi tudi Kastelar — zoper ministerstvo.

Domače stvari.

— (Iz Maribora) se nam piše: V soboto 29. januarja t. l. zjutraj ob 1/2 12 uri bode shod slovenskih rodoljubov mariborskega, št. lenartskega in slovenjebistriškega okraja' v ta namen, da se sporazumejo, katerega kandidata bi postavili za deželni zbor, kjer je vsled mandatnega položenja g. Fridriha Brandstetterja sedež poslanca za te kraje izprazen. Brez dvombe se bodo slovenski volilci iz dežele, vsled katerih inicijative se je shod sklical, prav obilno udeležili je, a pričakovati je tudi, če vsa znamenja ne varajo, da se bosti obe stranki narodnjakov glede osebe kandidata zjediniili.

— (Občni zbor „Sokolov“) bode v nedeljo 29. t. m. ob 11. ur do pólu dné v telovadnici. Dnevni red: 1. Govor podstaroste. 2. Volitev staroste in odbora. 3. Posamezni nasveti. Upati je, da se mnogo Sokolov udeleži, da se volitve vendar uže enkrat odpravijo.

— (Bira.) V Trnovem na Notranjskem, kjer je župan nemškutar, izrekel se je občinski odbor enoglasno, naj zarad plačila duhovnov pri starem ostane.

— (Národna čitalnica novomeška) napravi dne 5. februarja t. l. velik ples, katerega čisti dohodek je namenjen v daljno zidanje „prvega narodnega doma“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 1 gld. za družino in posamezne osebe. Vsi p. n. udje in rodoljubi slovenski, katerim je mar, da se naše narodno podvzetje izvrši, so uljudno vabljeni na obilno udeleževanje ove dobrodelne veselice. Odbor.

— (V Metliki) napravi letos národna čitalnica te-le veselice: 1. 16. januarja: Tombola in ples. 2. 2. februarja: Vodnikova svečanost z govorom in mestno godbo. Vstopnina za gospode 20 kr., za gospe polovico.

veku odjekuje srečna preteklost nesrečnej prihodnosti.

Stanislav prvi ostane in pretrga nemo tišino:

„Molči, neumni stavec! tvoje besede nam ujedajo duše, kakor gadje s svojim strupom. Očetje naši želje srečo svojim sinovom, a ti si pomagal navaliti na-nje vse zlo sveta in proklet si od očetov naših!“

„Ne mislim, da je tako, mladi junak!“

„Dlugoš! pokori se dragovoljno moči trenčinske, ki te je premagala!“

„Jaz ne poznam nobene moči, nobene zmage! Kar sem delal, delal sem in ne trebam nikomur računa dajati. A ti stori z menoj, kar te je draga volja!“

„Jaz nečem družega, kakor da spoznaš svojo skrivnjo in pripelješ svoje prijatelje do tega, da zapustè tujce in da se svojim rojakom pridružijo, da se od svoje krvi ne odločujejo in mej rod zavisti ne trosijo, ker bog

ne pomaga več tistemu národu, katerega je jedenkrat črv nesloge zagrizel.“

Dlugoš začne smijaje se mrmrati: ne pomaga, ne pomaga, prav imaš! da ne pomaga! in potem vzdignovši glavo, odreže se:

„Delaj, kar te je volja, jaz ne odgovarjam nič več na vprašanja in želje tvoje, a moji prijatelji — zgane z ramami — naj delajo po svojej volji!“

Stanislavu se pomračí čelo, obraz se mu od srda zažari, a kri zavrè pod prozirnó kožo, oči se mu skrlejo za stisnjene trepalnice, a izpod njih samo dva bliska — dve ognjene strele — padajo na Dlugoša. Zamahne z roko, a iz ust mu zagrmí strašna beseda: „Zvežite ga — in peljajte na Trenčin!“

Še govori on to grozno brsedo, kar se odpró vrata in na pragu dvorane se prikaže deva kakor slika ali obraz očesa božjega, krasnega solnca na nebu, pogleda z velikim solznim očesom okolo, zasliši mirni, nestrastni,

ali ostri dušo cepajoči glas Stanislavov, zavpije in poleti ko preplašena srna v naročje očetovo rineč od njega z nežnima, kakor sneg belima ramama orožane vojake, kateri so jej hoteli očeta zvezati. Dlugoš pobesi sivo glavo in začne se tresti po celem životu. Stanislavu se ohladi lice in pobledi, a oko se mu ukrade in upré na krasno devo, ki je bila v svojej tugi živa slika najskrajnje žalosti in s tem zadobila nadzemeljsko krasoto.

Milena povzdigne oko, pomeri z jednim trenom Stanislava od glave do pét, in pritiskaje se k očetu, šepeta mu tiho: „Oče dragi! kaj ti je?“

„Kaj mi je, zlato moje! — reče stavec s tožnim glasom, — glej, hočejo, da se pokorim tujemu bogu in odpeljati me hočejo od tebe, ti roža mojih starih dnij, da mi tudi ti nedolžna pogineš, da mi te zamoré strasti ljudske.“

A Milena ne zajoka ko žena, katera si v prvej bolesti ne more pomagati, ne izgubi

3. 13. februarja: Maskirani bal z mestno godbo. Vstopnina za gospode 20 kr., za gospe polovico. 4. 27. februarja: Jux-Tombola. 5. 29. februarja: Finale. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Ljubljanska kazina) tudi jako močno hira, navzlic temu, da jo ves mogočni birokratizem podpira. Pri predsinočnjem velikem plesu je plesalo samo bornih 14 parov. Kaj se morejo torej ti nemškutarji nam Slovencem, ki smo na svoje lastne moči navezani in imamo boriti se proti mogočnim vplivom, rogati ali posmehovati?

Vabilo k naročbi.

Slovenci! Vsi naobraženi narodi obračajo dandanes svojo pozornost na znanosti i umetnosti, koje odgovarjajo duhu našega časa, ter jih gojijo vsak po svojih najboljih močéh. Mej temi znanostmi i umetnostmi zavzamlje vrlo odlično mesto stenografija (tesno ali brzopis). Ozmimo se na naše severne brate Čehe, Ruse i Poljake, koji so uže pred več leti začeli gojiti to Rimljanom i Grkom znano, a v novejem času od Nemcev iz nova prerajeno i modernim jezikom priredeno umetnost — stenografija, pa primerjajmo naše delovanje na tem polji z njihovim, to moramo priznati, da smo zares precej zaostali, i da je skrajni čas, da se tudi v tem obziru prebudimo k delu i napredovanju, a to vsi Jugoslovani zajedno v duhu bratske sloge i vzajemnosti.

Ako smo Jugoslovani po nemilej osodi razcepljeni i na slovstvenem polji, moremo i moramo se vendar vsaj na polji stenografije — te, rekel bi, internacionalne umetnosti združiti, ter si tukaj k složnemu i vspešnejemu delovanju bratske roke podati.

Jako mnogo nesloge na slovstvenem polji izhaja — kakor znano — od tod, ker Jugoslaveni nemamo vsi istega pisma; Srbi držé se svoje cirilice, a mi Slovenci s Hrvati nečemo popustiti latinice. Kdo ima prav, a kdo krivo, tega ne bodem pri tej priloznosti obrazlagal, nego samo navodim na tem mestu važno izreko, koja je pred 10 leti napisal hrvatski umetnik dr. Isidor Kršnjavi v izvestji kr. vel. gimnazije v Osijeku: „Da će brzopis pri nas napokon rešiti veliko pitanje o cirilici i latinici.“

Jugoslovani! to so velevažne besede, koje so vredne naše pozornosti! Jaz ne trdim, da je ovi čas uže tukaj, niti ne znam kako blizu

da je, niti ne rečem, da je baš to sredstvo jedino i najprikladnije za rešenje velikoga slovanskoga vprašanja, a to smem reći, da je to sredstvo v naših odnošajih toliko na svojem mestu kot dobro i praktično sredstvo, na koliko ima vedno svojo veljavnost latinski izrek: „Duobus litigantibus tertius gaudet.“ Prepir je mej latinico i cirilico, i ako stenografija za zdaj prepira rešiti ne more, to ga ona vsaj mirno opazuje — pa se raduje!

Mej Slovenci i družimi Jugoslovani vladajo tudi nekoje razlike v književnem jeziku. A vse te razlike odpadejo, ako se piše stenografskim pismom. Ako n. pr. Slovenec svoj jezik stenografira po metodi, kakor sem jo jaz opredelil v skladu z vseobčimi stenografskim pravili, moreta iz napisanega čitati Hrvat i Srb — ne slovenski — nego vsak svoj jezik; seveda velja tudi obratni slučaj!

Nij tukaj mesta, da tolmačim to metodo, nego sem tako sloboden, da opozorim slavno slovensko občinstvo, posebno učeće se našo mladež na list, koji bude navedeno načelo i metodo zastopal. Gojim upanje, da bude z jedne strani velika korist, koja podaje stenografija svakemu naobraženemu človeku, a z druge strani navedena okolnost, koja apelira na rodoljubje vsacega Slovana, vsestranski uvažena mej Slovenci, kar jim bo dalo povod, da se naroče na list, ki v kratkem zagleda svetlo v slovenskem i hrvatsko-srbskem jeziku pod naslovom:

„Jugoslavenski stenograf“.

Uredovan bude list tako, da se more tudi ta, kojemu je stenografija še celo nepoznana z njo v kratkem času seznaniti, a zajedno bo donášal dovolj primerne gradiva za one, kojim je ta umetnost uže znana, ali jo žele temeljiteje proučiti v teoriji i praksi. Nadalje bo vstreženo tudi takim, koji se zanimajo za grafiko v obće. Gojila se bude v listu tudi zabavna stroka v kojoj svrhu se bodo priobćevali izvorni i prevedeni spisi kratkočasne, zanimivega zadržaja v prozi i verzih, koji bodo deloma tiskani z navadnim pismom, deloma stenografrani.

„Jugoslavenski stenograf“ bo izhajal na tiskanej poli v obsegu 8 strani navadnega tiska, a 8 strani litografije s stenografskim pismom, i to za zdaj vsak drugi mesec.

Cena mu je za celo leto s pošto samo

1 fr. 40 novč. — Naročnina naj se pošilja podpisanemu vlasniku i uredniku, koji sprejema tudi dotične dopise.

Ako se oglasi dovoljen broj naročnikov, bude se list precej povećal in počel večkrat izhajati. Zatorej prosim za vsak slučaj, da se naročniki podvizajoo z oglaševanjem in naročnino, kajti prvi broj se uže stavi in se bude prve dni meseca februarja počel razpošiljati.

Ant. J. Bezenšek,
gimnazija ni učitelj stenografije
in saborski stenograf
v Zagrebu (Nikolićeva ulica, 480).

Javna zahvala.

Podpisani si usoja vsim čestitim udeležnikom tombole, katera se je nedeljo 23. t. m. v krčmi g. J. Koširja na korist revne naše školske m'adine igrala, za lepo darilce v čistem znesku 6 gld. 80 soldov najtoplejšo hvalo izrekat.

V Borovnici 25. januarja 1876.

Ivan Majaron,
predsednik krajnega šolskega sveta.

sem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrasčenih i otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žloto, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, praga profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofnje Castle-smart, Markize de Brehan a mnogo družih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v secalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodeuži v obistih i mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in ta neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé našega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

svoje smelosti, nego kakor zaupajoč samej sebi in celemu svetu, ostane mirna in spokojna; pogleda Stanislava in reče mirno svojemu očetu:

„Ne boj se, oče! nič ti ne bode! Pogledj samo tega mladenča, ki pred njim stojiš, in videl boš, da mu nij srce trdo, da mu je lice krasno in junaško, katero ne more biti podlo, a podlo bi bilo, z nesrečnikom krute šale zbijati!“

„Umiri se, dete moje! — pretrga Dlu-goš — oni me bodo usmrtili!“

„Hočemo le, da se pokoriš in pokesaš, oholi starec!“ reče Stanislav.

„Hvala ti, hvala! — vzklikne Milena. — Jaz vem, da tvoje oko, iz katerega se veledušnost žari, vidi Mileni v dušo čitati, vem, da ne boš uničil tako nesrečnega stvora, kakor sem jaz nesrečna.“

In obrnovši se k očetu, reče:

„Oče! podaj se, pusti varave sanje, pusti svojo trdoglavost, saj je več ne trebaš.

Primiva se za roke in pojdiva, kamor nas bode božje solnce pripeljalo, kjer naju ne bo roka sovražna dosegla, in kjer bova mogla v miru živeti in vse skrbi tega sveta pozabiti.“

„Ne varaj se, deklica! — pade jej Stanislav v besedo — tvoj oče mora popraviti, kar je v svojem življenju poškodoval, mora pripomoči, da se izlečijo rane, katere je on toliko let rodu svojemu sekal.“

Ali Milena mu odgovori:

„Mladič! ti veš kaj je ljubezen — saj si imel očeta in mater! Zavoljo moje ljubezni do starega očeta ga boš pustil z menoj — in on vam ne bode nikdar več škodil. Ah, nij mogoče, da tudi ti ne bi ljubezni čutil!“

Stanislav se obrne od nje in jej odgovori:

„Ne govori mi o tem!“

„Ali za milost prositi to vsaj smem in kadar ti pogledam v lice, obide me sladka na-

deja, da ne bodeš zatajil ljubezni, v katerej dete za svojim roditeljem gine.“

„Naj se pokori in prej svojo krivnjo izbriši, potem mu je svobodno s teboj iti.“

Stari Dlu-goš, ki je molčal od tačas, ko je začul, da mora še denes na Trenčin, kakor da bi se bil počasi osvestil, progovori nazadnje:

„Dobro! ne tebi, nego temu blagu svojemu za voljo pokorim se želji tvoje, — daj mi le jeden jedini dan, da se premislim! Morebiti da sklonem svoj vrat pred tvojim bogom, morebiti da izdam svoje prijatelje — a more tudi biti, da raji umrem nego to storim! No pusti mi samo jeden dan, da se premislim, pusti me dotlej svobodnega na Bekovem.“

„Pusti ga, pusti, mladič, ako ne njemu vsaj meni za voljo!“ — prosi Milena lomeč roké.

„Naj vama bo!“ odgovori Stanislav.

* * *
(Dalje prih.)

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.
Berolin, 6. maja 1856.
Ponavljaje izrekan gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.
Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti ni mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.
Vaša Revalescière ozdravila me je popolnoma, strašnih želodčnih in čutničnih boleznij, katere so me deset let mučili.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.
Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraščanih in otrocih prihrani 50krat več n. cen, ko pri zdravilih.

v prebavih po pol funta 1 gold. 50 kr
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold. 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Biseniten v pušicah in tabletah za 2 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih cerkih in specerijah trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah paketicah ali povetljih. V Ljubljani Ed. Fahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, Spjletu pri lekarju Aljinoviću, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviću. (311)

Dunajska borza 27. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68	gl.	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	„	75	„
1860 drž. posojilo	112	„	80	„
Akcije narodne banke	886	„	—	„
Kreditne akcije	190	„	50	„
London	114	„	35	„
Napol.	9	„	19 1/2	„
C. k. cekini	5	„	41 1/2	„
Srebro	104	„	90	„

Klavature,

katere 4 do 200 komadov igrajo s ekspresijoni, mandolini, bobni, igrajočimi zvončki, kastogneti in nebeskimi glasovi itd.

Tabakire z godbo,

katere igrajo od 2 do 16 komadov, necessaires, stojala za cigare, švicarske hišice, fotografske albume, črnilnike, rokovične omarice, težnike za pisma, cigaren-etuis, tabačne in užigalnih klinčkov škatljice, mize za delati, flaše, kupice za pivo, listnice, stoli itd. vse z godbo. Vedno najnoveše priporočila

J. H. Heller, Bern.

Ilustrirane cenike pripošljem franko.
Samo tisti, kdor naravnost naročuje, dobiva Hellersko blago. (406-3)

Umrli v Ljubljani

od 21. do 24. jan.:

Ana Hnikar, 54 l., vsled udarcev. — Ludovik Javornik, 8 mes., dete posestnika vsled oslavljenja. — Neža Kavčič, 49 l., v bolnici vsled tetane. — Alojzija Verbič, 8 l., hči delavca, za davico. — Karel Jordan, 1 l., dete pekarja, za možjano vodenico. — Josip Krajnar, 32 l., v bolnici, za jetiko. — Ivan Vindiš, 10 l., otrok stražnika, vsled poškodovanja prsnih organov. — Franjo, dete neomozeno N. N., 14 mes., vsled utrpelja v želodcu. — Franjo Jeras, 7 ted., dete kondukterja, vsled počenja. — Marija Perdan, 32 l., za jetiko.

Okrožnica.

Zagrebska hranilnica v Margaretskeji ulici hiš. št. 561 preko poti od pravoslavne cerkve eskomptira menjice na vse kraje, kjer se nalazijo bankovni in denarni zavodi;

daje predplače na avstro-ogerske državne odveznice, na delnice in prioritete po državi garantiranih podvzetjih na založnice, kakor tudi na njih vrednostne papire, na kopone na kovani zlati in srebrni denar;

prijemlja vložke, počeniši od 50 kr. proti vložnim knjižicam ter jih od dne vložnja naložuje na 7 % obresti;

pribavlja posojila na nepokretnine iz primernih kamatov in anuitet; opravlja inkasni posel na tem kraju s primerno malo provizijo, in prodaje razne srečke, promese in obročne na račun c. kr. priv. trgovinske banke v Beču. (31-1)

V Zagrebu, dne 12. januarja 1876.

Upravilni odbor zagrebske hranilnice.

Vsled sklepa nadzornega svetovalstva okrajne založnice v Ljutomeru

registrirano društvo z neomejeno zavezo

od 17. oktobra 1875 bode taisto plačevalo za vse uloge pri nji

6 1/2 % obresti

na leto od 1. marca tega leta počemši.

(30-1)

J. Kukovec,
predsednik.

Mat. Zemljic,
denarničar.

Jož. Gomilšek,
preglednik.

Nikako fingirana razprodaja!

Ker zaradi slabe kupčije našo tovarno

kitajskega srebrnega blaga

razpustimo popolnem, smo prisiljeni našo veliko zalogo prelepih izdelkov kitajskega srebra, brzo razprodati in sicer nizko pod ceno izdelovalnih stroškov. Za poskus naj služi sledeči posnetek velikega cenika, katerega razpošiljamo na zahtevanje franko.

Znižane cene:

	poprej	sedaj		poprej	sedaj
6 kavnih žlic	gl. 3.50	gl. 1.40	1 hraničica za maslo	gl. 5.—	gl. 2.—
6 miznih žlic	„ 7.50	„ 2.70	1 par svečnikov	„ 8.—	„ 3.—
6 miznih nožev	„ 7.50	„ 2.70	6 parov podložkov	„ —	„ —
6 miznih vilc	„ 7.50	„ 2.70	za nože	„ 5.—	„ 2.50
1 žlica za juho	„ 5.—	„ 2.30	1 kleščice za sladkor	„ 2.50	„ 1.—
1 žlica za mleko	„ 3.50	„ 1.50	1 cedilo za čaj	„ 1.50	„ .60
1 sladkornica s ključkem	„ 14.—	„ 8.—	6 desertnih nožev	„ 6.—	„ 2.50
			6 desertnih vilc	„ 6.—	„ 2.50

Tudi prelepe tase, majolike za kavo in čaj, olišpi na mize, girandoli, posipalci za sladkor, servisi za jajca, zobotrebnece, garniture za oset in olje, poleg še mnogo drugih rečij itd. itd. ravno tako tudi po neverjetni nizki ceni. (403-11)

Posobno opazimo.

6 miznih žlic
6 miznih vilc
6 miznih nožev
6 kavnih žlic
Ravno isti iz Britanijskega srebra vsi 24 komadi v elegantnem etuiu samo gl. 6.50.

Naročila iz dežele izvrše se nemudoma proti poštnemu povzetju.

Naslov:

E. Preis,

Dunaj, Rothenthurmstrasse št. 16.

1873. **Diplomo priznanja** 1873.
pri razstavi v Beču.

Vina

vlastnega priroda in druga hrvatska vina

priporočujeta (20-3)

F. in A. Concilia,

v Zagrebu nasproti nadbiskupskega dvora.

čoj se pošto proti poštnemu povzetju.
Narocila se izvršujejo vračajo-
(132-182)

Anaterinova ustna voda in zobni prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper diferitis ali vnetje gela in skorbat, prijetnega diha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu hode gotovo prednost, vzile vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlica 40 kr.
Esprit de Cologne triple surfins de Paris, 1 flacon 20 kr.
Esprit dto. dto. de Reseda flacon 80 kr.
Esprit dto. dto. de Ylang-Ylang flacon 80 kr.
Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodčni liker. Pospešuje cirkulacijo in prebavljanje, ter razlikne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.
Franz-ove esence za življenje. Gotovo in skuseno sredstvo proti večini boleznij. Velika poraba je najboljše spričevalo. Vsaka gospodinja hode tako zdravilo pri hiši imela. Cena steklenice z navodlom, kako se rabi 10 kr.
Glycerin-Crème. Je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.
Lancaster-litina voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nežna in mehka, se jej daje prednost pred vsimi umivalnimi vodami, lepotilem in lepotilnim sredstvom, katere so cesto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.
(132-182)

„K angelju“
v Ljubljani.

Aparati za samo-brizanje, pasovi za počene, uretralne in maternične brizganje.

Lekarna Piccoli.

96. januarja
Pri stolu: Engel iz Pešte. — Novak iz Dolenskega. — Vogl iz Stajerja. — Drucker iz Pešte. — Princ iz Notranjskega.
Pri malici: Krap iz Dunaja. — Laker iz Kočevja. — Gorjup iz Trsta. — Morgenstern iz Dunaja. — Kirschner iz Varazdina. — Adler, Polier, Gerson iz Dunaja.